

Planet Türkler artık Osmanlı'ya başka bir gözle bakıyor

AP

Dünyanın en önde gelen haber ajanslarından Associated Press, Türkiye'nin son dönemde Osmanlı geçmişine yaklaşımının değişimiyle ilgili ilginç bir analiz yayımladı. İşte o analizden satır başları:

Dünyanın nabızı PLANET'te atıyor

TÜRKLERİN OSMANLI'YA BAKIŞI DEĞİŞTİ

Bu ay 100 müzisyen, dansçı, akrobat ve kostümlü aktör, biz zamanlar sultanların evi olan Topkapı Sarayı yakınlarında Osmanlı tarzı bir gösteri yapıyor. [İstanbul](#)'un uluslararası havaalanında Osmanlı şiiiriyle ilgili bir sergi düzenleniyor. İmparatorluğun dört köşesinden gelen lezzetlerin mükemmel bir karışımı olan Osmanlı mutfağı da çok moda.

Bu ciddi bir geri dönüş. Son yüzyılın büyük bir kısmında Türklere Osmanlı İmparatorluğu'na yan gözle bakmaları söyleniyordu. [İstanbul](#)'un fethi ve diğer erken dönem zaferlere duyulan nostalji duygusu iyiydi ama sultanların aşırılıkları bir bozulma olarak görülüyor ve modern Türkiye için bir model olmadığı düşünülüyordu.

Bugün Osmanlıların mirası bir dönüşümden geçiyor.

"OSMANLI'NIN TÜRKİYE İÇİN YERİ NEDİR?"

Türkiye artık kendisini Batı'nın küçük ortağı olarak gören bir ülke değil bölgesel bir güç. Diplomatları ve girişimcileri [Irak](#)'ta, [İran](#)'da, Suriye'de ve bir zamanlar imparatorluğun parçası olan diğer topraklarda iş yapıyor. Bu kendine güvenli tavrın kökleri imparatorluk geçmişinin protokolünde, çoğulculuğunda ve İslami dindarlığında yatıyor.

Bu değişik görüşler Türkiye'nin kimliğinde yaşanan çatışmayı da yansıtıyor. "The Ottoman Empire: 1700-1922" isimli eserin yazarı tarihçi Donald Quataert, "Bu gerçek bir tartışma konusu: Osmanlı İmparatorluğu Türkiye için nedir?" dedi. Osmanlı'da köylü ve işçi sınıfları üzerine yoğun çalışmalar yapan Quataert, "Bu meselede 100 yıldır tartışmalar sürüyor. Karşılıklı olarak iddialar ortaya atılıyor" dedi.

Osmanlı'nın mirasıyla ilgili tartışmalara Mustafa Kemal Atatürk de dahil edilmek zorunda. Bugün Atatürk'ün fotoğrafları devlet dairelerini, dükkanları ve evlerin duvarlarını süslüyor. Adına yollar ve [spor](#) stadyumları var. [Ankara](#)'ya gelen yabancı liderlerin Anıtkabir'i ziyaret etmesi çok yaygın bir durum. Atatürk'ün anısına hakaret etmek de bir suç.

Türklerin büyük bir çoğunluğu Atatürk'ün kriz zamanında Türkiye'yi kurtardığına inanıyor. Ancak en güçlü Atatürkçüler bile sorgusuz sualsiz bir bağlılığın demokrasiyle uyumsuz olduğunu kabul ediyor.

OSMANLI'NIN DİNİ MÜSAMAHASI

Osmanlı taraftarları sultanların genel olarak Hristiyanlara ve diğer azınlıklara müsamahalı davrandığını, bunun da imparatorluğun ömrünü uzattığını belirtiyor. İsrail'i en sert dille eleştiren isimlerden biri olan Başbakan [Tayyip Erdoğan](#), daha önce yaptığı açıklamalarda Osmanlı İmparatorluğu'nun Türklerin Yahudi karşıtı olmadığına kanıtı olduğunu söylemişti.

Türkiye'nin Yahudilerinin büyük bir kısmının kökleri 15'inci yüzyılda İspanya'dan kaçıp Osmanlı'ya sığınan Yahudilere dayanıyor.

[TBMM](#) Dış İlişkiler Komitesi Başkanı Suat Kınıklıoğlu, "Cumhuriyetçi tarih Osmanlı dönemini çok gerici ve karanlık bir dönem olarak tanıttı. Şimdi bizler tarihsel algımızdaki dengesizliği düzeltiyoruz" dedi.

YENİ OSMANLI DEĞİLİZ

Ancak hükümet, bazı yorumcuların Türkiye'nin yeni dış politika yaklaşımı için kullandığı "yeni Osmanlı" terimine karşı çıkıyor. Yetkililer Türkiye bu politikalarının hegemonya kurmak gibi bir niyeti olmadığını belirtiyor.

Osmanlıların yeniden popüler olması bazı olumsuzlukların üzerinin örtülmesi riskini de beraber getiriyor. Topkapı Sarayı Müzesi Müdürü İlber Ortaylı, Osmanlı İmparatorluğu'nun Türk halkının temel kimliği olduğunu söyledi. Türklerin bu dönemi ciddiyetle araştırdıklarını belirten Ortaylı, Osmanlı'nın tam olarak anlaşılabilmesi için uzun bir yol olduğunu belirtti.

Ortaylı, "Tam olarak öğrenemedik, bilgilerimizde hatalar ve kara delikler var" dedi.

Planet'i Facebook'tan takip etmek istiyorsanız:

<http://www.facebook.com/#!/HurriyetPlanet>

Planet'i Twitter'da takip etmek istiyorsanız:

<http://twitter.com/HurriyetPlanet>

17 Ağustos 2010
